

reira, he whakaatu tenei kaore te Tama a te Atua i whakapara-hako ki ona whanaunga i te Ao, ahakoa kiri ma, ahakoa kiri pango, ahakoa Kariki, ahakoa tauwi.

TE NOHANGA O TE TANGATA.

E ki ana te atua: "Ko te Rangi tooku torona, ko te whenua tooku turanga waewae." Ko te turanga waewae o te Atua te nohanga o te tangata. Timata mai i te taha ki te Raki o te ao, i nga whenua huka, kei kona te tangata e noho ana. Ara kei Greenland, kei Labrador, kei Iceland, kei Norway, kei North Russia, kei Siberia, kei Alaska, kei Canada, kei Finland, kei Tiapani, kei Haina, kei Niu Tireni, kei Amerika, kei Ihipa, te wera me te matao: Kei Ingariangi, kei Wiwi, kei Tiamani, kei Tiapani, kei Haina, kei Niu Tirena, kei Amerika, kei Ihipa, kei Peina, kei Itari, kei Ruhia, me era atu wahi. Kei nga whenua kaha te wera: Kei Awherika, kei Inia, kei Burmah, kei Malay, kei West Indies, kei Phillipines, kei Hawaiki, kaore he wahii o te ao i puare i te tangata. No na whea i tae ai tena peka o te kawai tangata ki tona whenua e noho mai nei kaore e taea te whakaaro. Heoi ano te mea whaka miharo, ahakoa pewhia tona noho i roto i te pouri pera nee nga Maori o Ahite-reiria, kaore e pohehetia ratau. He tangata katoa ratau, e noho ana i raro i te kanga kotahi a Te Atua ki o ratau tipuna, ara kia Arama raua ko Iwi: "Ma te kakawa o tou rae ka kai ai kee i te kai." E whakatutuki ana hoki i te kupu o te manaa-kitanga: "Kia hua korua kia tini."

E ki ana etahi tangata matau, ko nga iwi mangumangu o Awherika, i tuku iho to ratau kawai ia Hama, tama a Noa; ko nga iwi o Ahia, a ko tatau etahi o ena, i ahu mai ia Hema. Ko nga iwi ma, o Europa i heke iho ia Iepeta.

TE MARAMATANGA O TE TANGATA.

E ki ana te "Kai-waiata": "E hara koe ma te hunga mate e whakamoemiti." E ki ana hoki au, ehara te atua ma te karehe e whaka moemiti. Ko te tangata te whakamutunga o te kaha o te atua. Ka mutu ka okioki ia i te rawhitu. I runga hoki i te whakararangitanga o nga Kararehe o te ao e te hunga matau, ka kitea ko te tangata kei runga. Ko te waihangā o te tangata kei runga noa atu te whakamiharo i te waihangā o nga kararehe katoa. No reira ka kia tona "Karaihe," he "pri-mate"; ara ko te "Nama Tahī." Te maramatanga o te tangata e kitia ana he "finite," ara, he timatanga, he mutunga tona. Ko to Te Atua maramatanga: "he *Infinite*," ara kaore ona mutunga. E kiiā nei e te Karaipiture: "Ko te Tawhito o mua iho" (*The Ancient of Days*). -Ran. 7.26. Engari ko te miharo o te maramatanga o te tangata, ano he mea ata tohi ia na te kaihangā hei "Ata mo te kawenata i raro iho ia ia." Ko nga korero o te tukunga iho o te maramatanga taihoa e tuhituhi. Ko tenei maramatanga i tau ki runga ia iwi, ia iwi. I hapai tena iwi i tana wahi o taua maramatanga, a, ka mate, a ka riro he iwi ke mana e hapai. Ka mate tena, ka hiko mai he iwi ke mana e hapai, e tahu te ahi o te maramatanga. He taonga hoki tenei na te ao katoa kaore e taea te huna, te kai ponu ranei. Ko nga iwi na ratau i raupi taua taonga i nga ra o nehera, i te wa i nga Hurai, kua ngaro katoa i tenei ra. Kua ngaro nga